

XIES

xarxa d'economia solidària

Balanç social d'una mostra de l'economia solidària catalana

Exercici 2008

Desembre de 2009

OBJECTIUS DEL BALANÇ SOCIAL:

- **Intern:** Conèixer els efectes socials de l'activitat de les empreses d'economia solidària per tal de millorar-los, minimitzant els que siguin negatius i maximitzant els que siguin positius.
- **Extern:** Donar a conèixer a la societat que les empreses de l'economia solidària són entitats responsables socialment.

CARACTERÍSTIQUES DEL BALANÇ SOCIAL DE LA XES

1. **Operativitat:** Ens permet conèixer el valor social, en sentit ampli, generat per una empresa o entitat amb activitat econòmica.
2. **Senzillesa:** El poden confeccionar els mateixos membres de l'organització, invertint-hi un temps raonable.
3. **Caràcter obert:** S'hi poden incorporar nous àmbits i indicadors.
4. **Participació:** En la seva elaboració hi participen, qui més qui menys, tots els membres de l'organització.
5. **Periodicitat:** Està concebut per fer cada any, mostrant la realitat de l'organització de l'1 de gener al 31 de desembre.
6. **Universalitat:** S'adreça a totes les organitzacions amb activitat econòmica, per bé que de moment només el facin servir empreses i entitats de l'economia social i solidària.

INDICADORS DEL BALANÇ SOCIAL

1. **Democràcia** (3 indicadors)
2. **Igualtat** (2 indicadors)
3. **Sostenibilitat** (2 indicadors)
4. **Participació comunitària** (2 indicadors)
5. **Qualitat laboral** (12 subindicadors en una enquesta diferenciada)
6. **Qualitat professional** (9 subindicadors en una enquesta diferenciada)
7. **Compra i inversió ecosocial** (2 indicadors)
8. **Altres** (3 indicadors)

El model encara està en fase d'experimentació, per tant es van introduint retocs per millorar-ne l'aplicació i l'extracció de les dades

MOSTRA

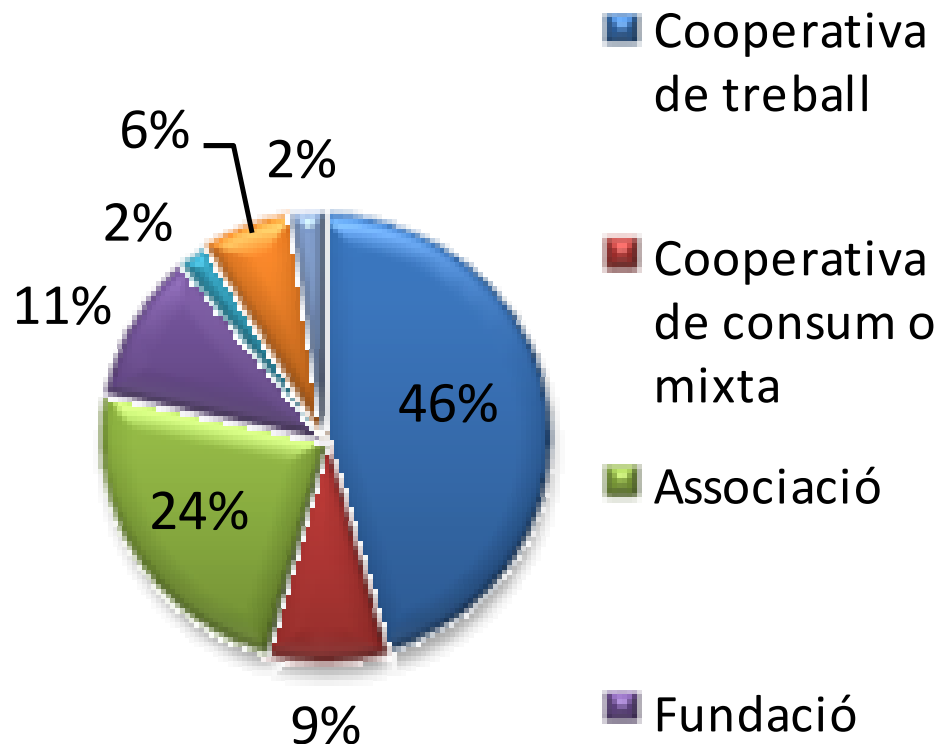
Entitats: 46

Llocs de treball: 1.660

- Socis i sòcies de treball: 797
- Assalariats/ades: 863
- % treballadors/en risc d'exclusió: 6,75%

Consumidors associats:
631.459 (sense Abacus:
9.948)

Distribució per forma jurídica:

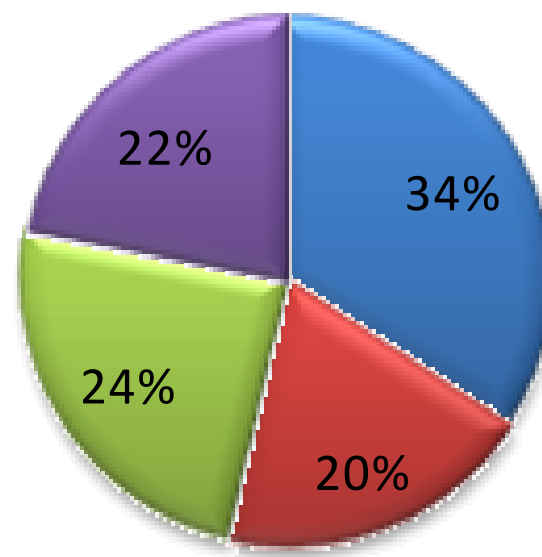

I. DEMOCRÀCIA

1. Participació en l'elaboració de les polítiques de l'organització (pla estratègic, pressupost anual i destinació dels excedents)

■ Menor del 25% ■ Entre 25 i 50%
■ Entre 50 i 75% ■ Major 75%

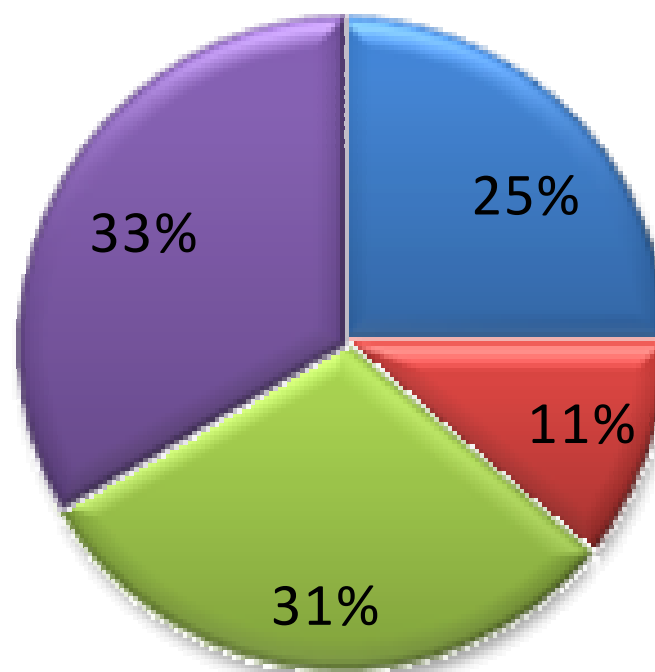

I. DEMOCRÀCIA

2. Participació en la decisió de les polítiques de l'organització (pla estratègic, pressupost anual i destinació dels excedents)

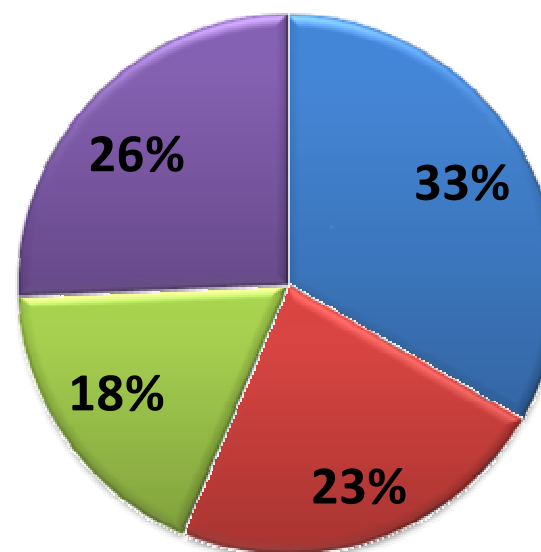
- Menor del 25%
- Entre 25 i 50%
- Entre 50 i 75%
- Major 75%

I. DEMOCRÀCIA

3. Participació en l'elecció dels òrgans de govern de l'organització

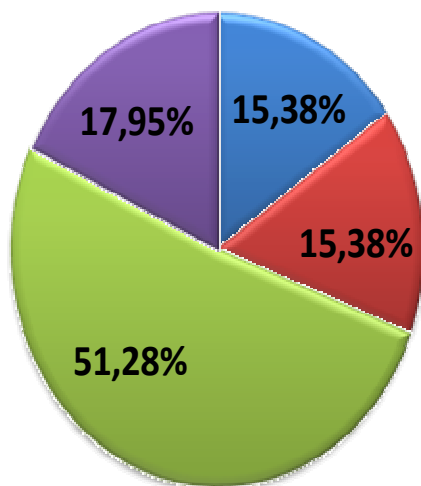

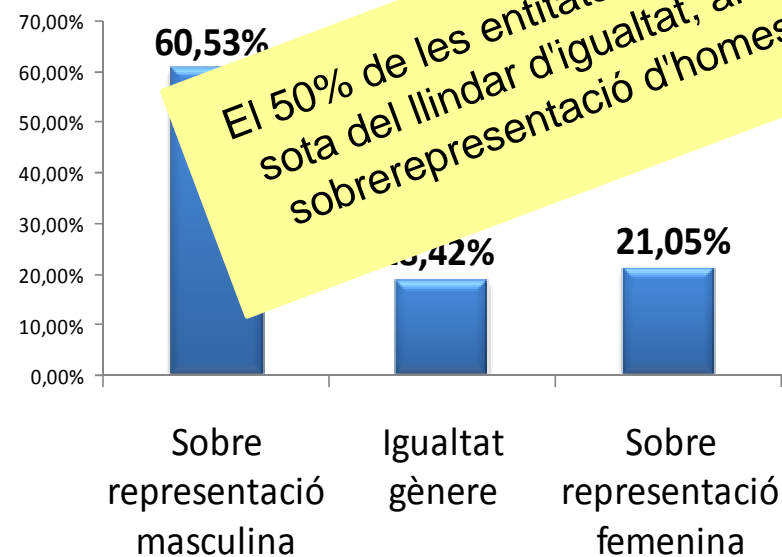
II IGUALTAT DE GÈNERE

Proporció de dones que treballen en les organitzacions de la mostra

- Menys del 25%
- Entre 25 i 50%
- Entre 50 i 75%
- Més del 75%

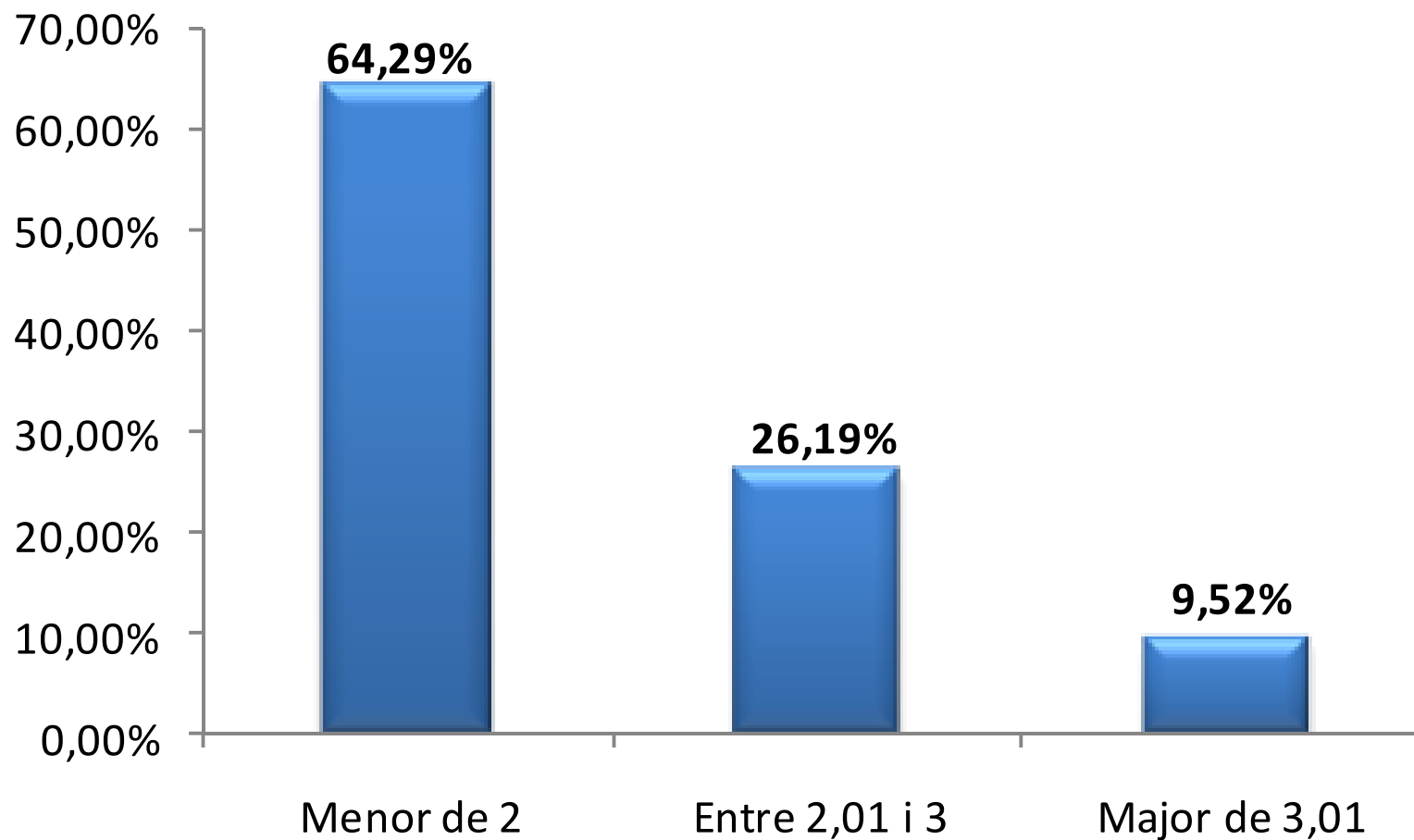

Relació entre el percentatge de dones amb càrrecs i el percentatge de dones a l'organització

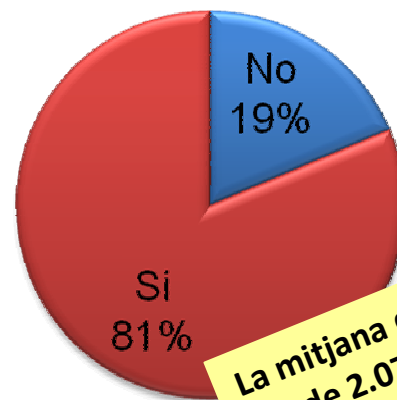
El 50% de les entitats estan per sota del líndar d'igualtat, amb sobrerrepresentació d'homes

II IGUALTAT DE SALARI

III SOSTENIBILITAT

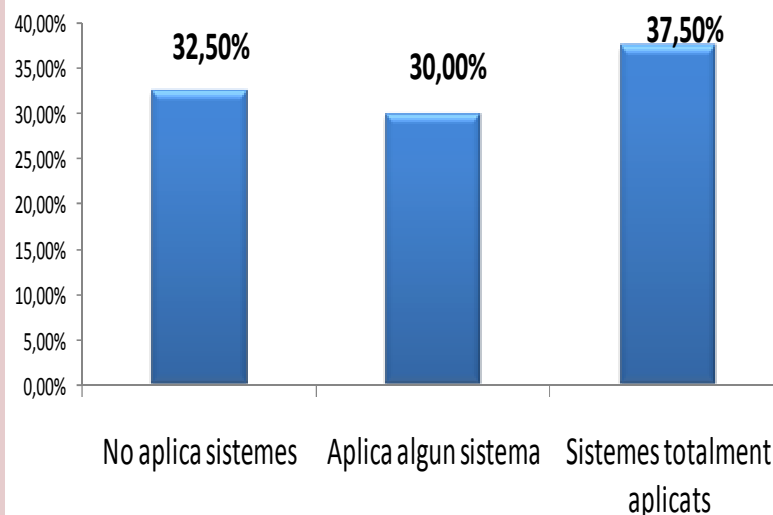
6. Entitats que tenen una política o pla d'acció de sostenibilitat

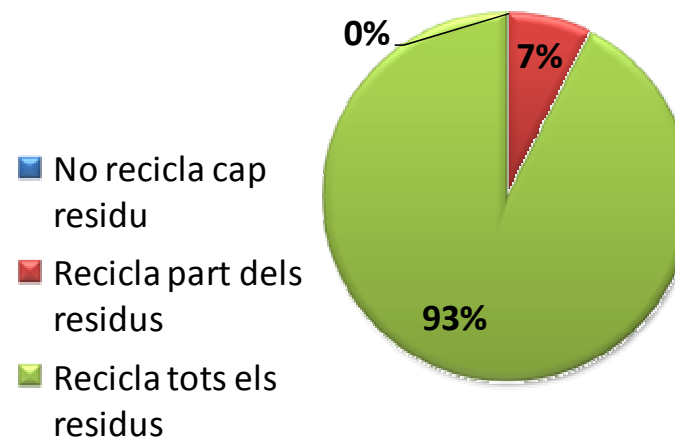
La mitjana de despesa energètica anual va ser de 2.070,42 euros
La mitjana de despesa d'aigua anual va ser de 331,09 euros

7. Accions de sostenibilitat aplicades

Sistemes d'estalvi d'aigua

Reciclatge de residus

IV PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA

8. Participació en entitats, moviments i iniciatives amb vocació de millora social

- Les 46 entitats de la mostra participen en 160 moviments i iniciatives socials entre les quals es compten publicacions, federacions i entitats de segon grau, moviments socials, xarxes formals i informals, iniciatives empresarials intercooperatives.
- Alguns d'aquests col·lectius en què participen són, a part d'entitats vinculades al sector de l'economia solidària: Plataforma Aturem la Guerra, Campanya Transgènics Fora!, Centre d'Acolliment de Santa Coloma de Gramenet, Lliga pels Drets dels Pobles, Fòrum Social Català, Casal d'Infants del Raval, Fundación Ecología y Desarrollo, RAI, Ecologistas en Acción...

IV PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA

9. Grau de dedicació

- **En temps:**

0,16% de totes les jornades laborals

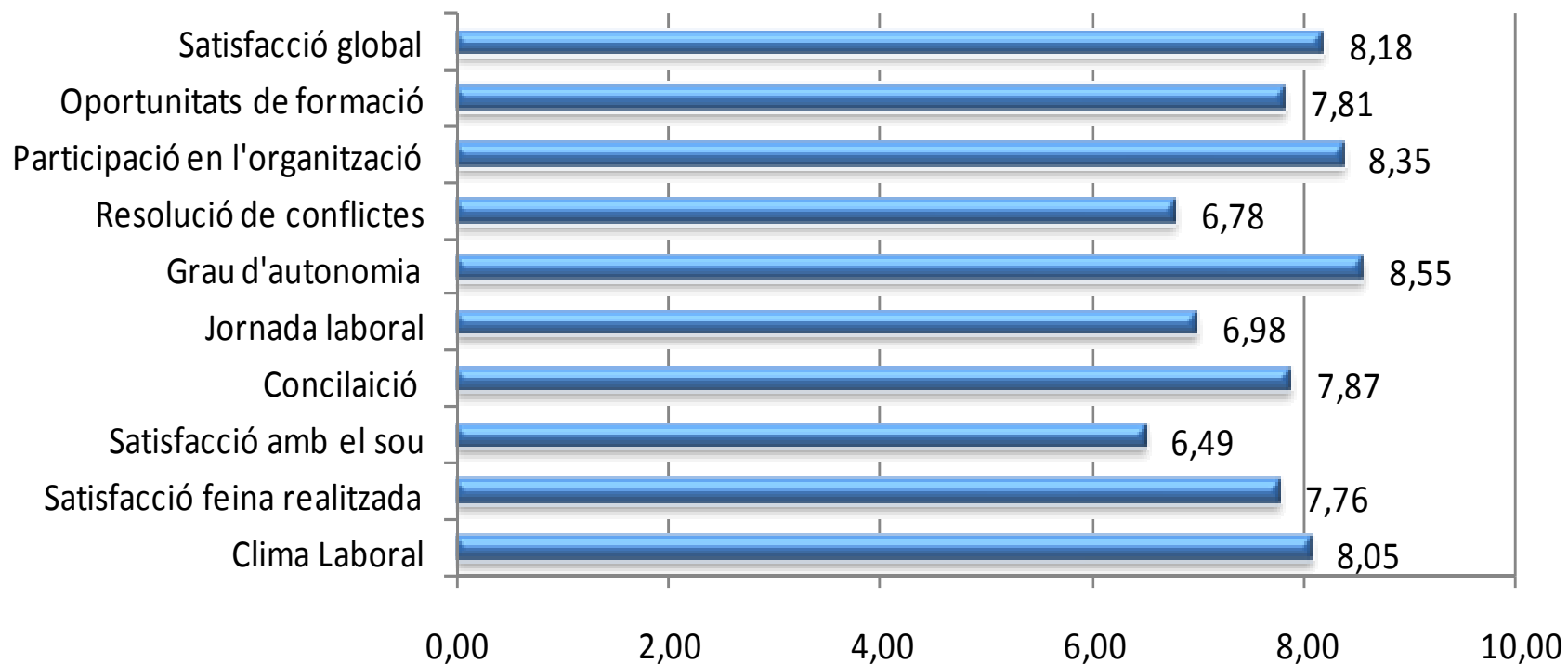
- **En infraestructures:**

45.624,42 euros

- **En diners:**

72.912,80 euros

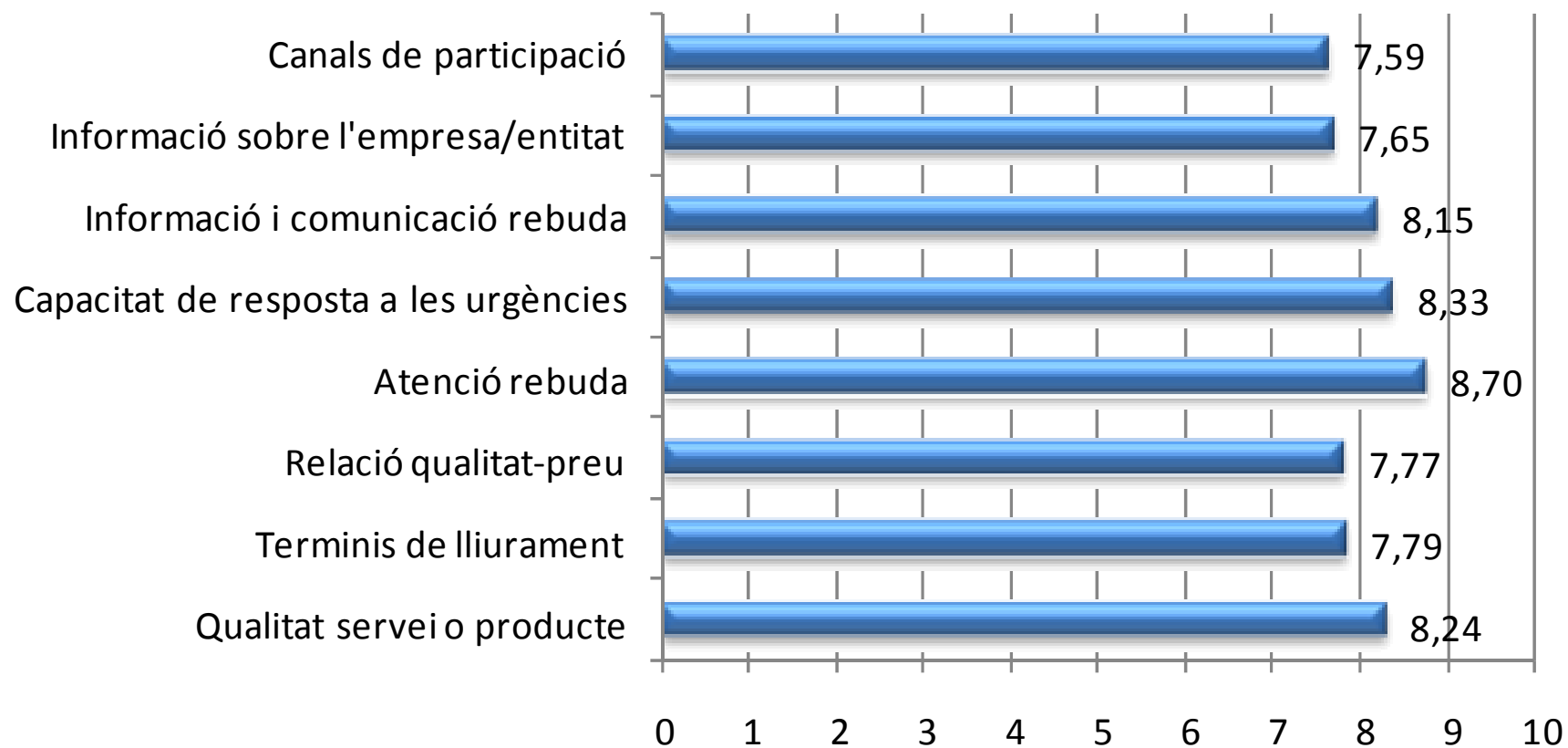
10. Grau de satisfacció a la feina

11. Inversió en formació als treballadors: 0,061% del pressupost

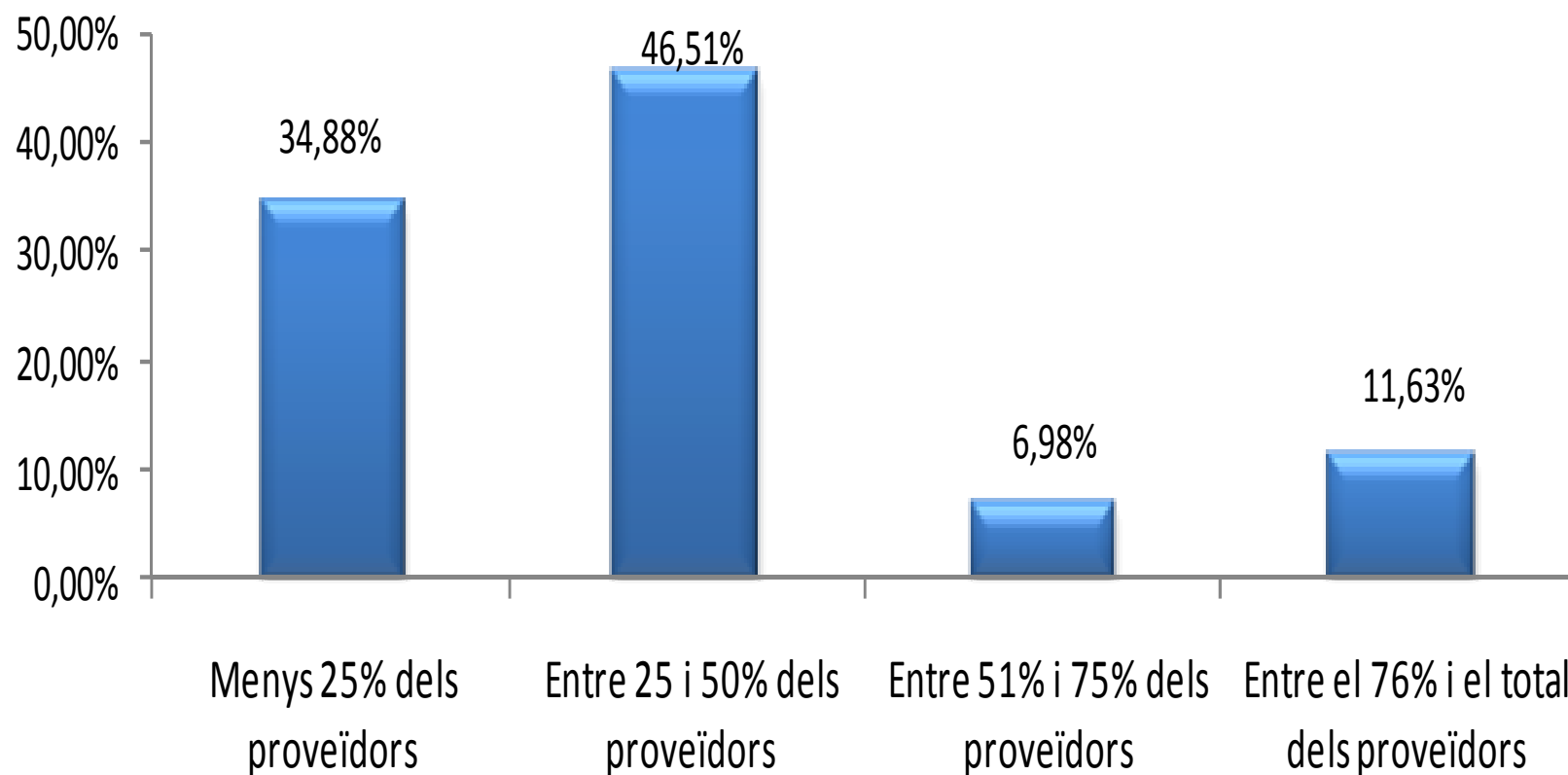
13. Grau de satisfacció del servei/producte

VII COMPRA I INVERSIÓ ECOSOCIAL

14. Proveïdors de l'economia social i solidària

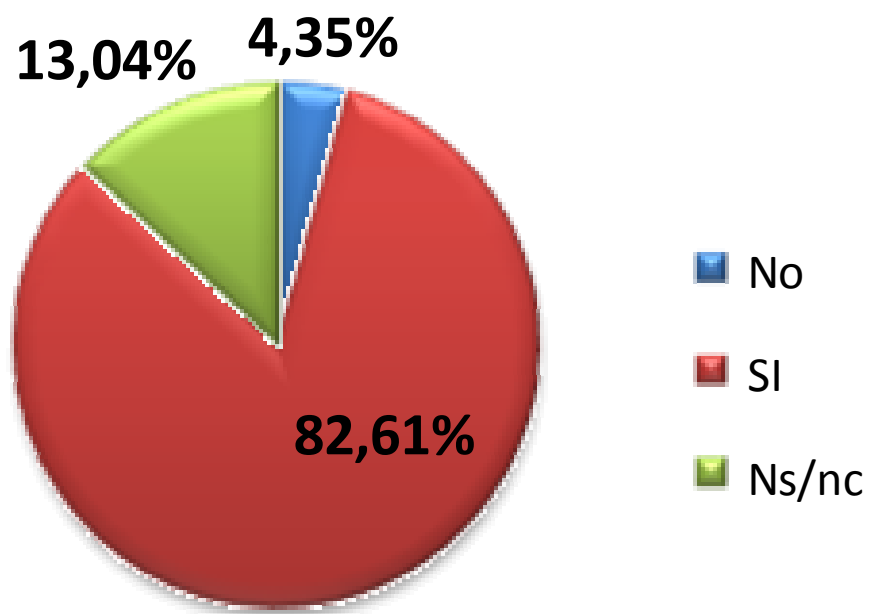

15. Grau d'implicació en les finances ètiques:

- Un 19,14% de les entitats ha fet durant l'exercici 2008 algun dipòsit en una entitat de finances ètiques
- Un 33,93% de les persones de les organitzacions de la mostra té estalvis en alguna entitat de finances ètiques

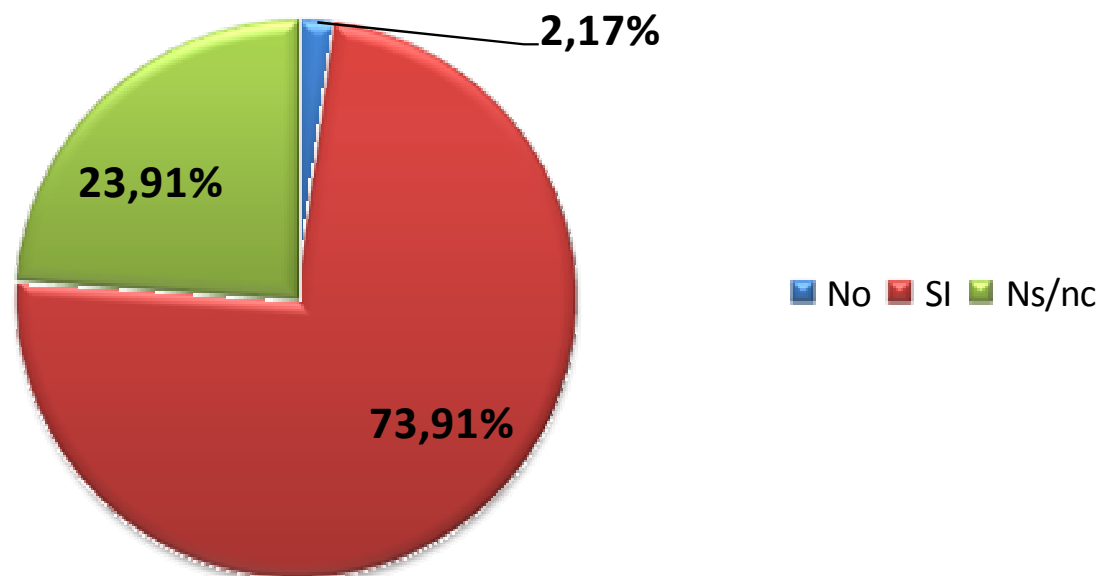

16. Contribució al procés de normalització de la llengua catalana

17. Màrqueting responsable

18. Grau de cooperativització

73,04% (sobre 27 cooperatives)

La continuïtat del projecte passa per:

1.Consolidar la mecànica de confecció del balanç social

- Aconseguir que les entitats l'integrin en la seva rutina
- Aconseguir recursos per finançar part de la tasca de difusió, coordinació, seguiment i explotació de les dades.

2. Fer una certificació del balanç social

Crear una certificació pròpia per concedir a aquelles entitats que, a més de fer el balanç social, compleixin alguns requisits més:

- es marquin objectius anuals de millora en funció dels resultats del propi balanç
- el seu òrgan de govern declari per escrit que són certes les dades que aporta
- pengi el propi balanç al web

HAN FET EL BALANÇ SOCIAL DE L'EXERCICI 2009:

- Abacus
- Aiguasol
- Aposta
- Arc Corredoria d'Assegurances
- Arc Intercooperació Econòmica
- Arcana
- Arrels Fundació
- Associació Andròmines
- Barcelona
- Barnacíber
- Biciclot
- Ciutat Invisible
- Clic Traç
- Col·lectiu Ronda
- Complementum
- Coop57
- Cric
- Datum
- Desenvolupament Comunitari
- Ecoinstitut
- Ecos
- Edpac
- El Foli Verd
- Els Tres Turons
- Etc
- Ex-Libris
- Fets
- Fundació Roca i Galés
- Futur Just Empresa d'Inserció
- Gedi Gestió i Disseny
- Gestió Veïnal de Barri
- Grup Aqueni
- Icària
- Illacrua
- Koinos
- L'Apòstrof
- Mescladís
- Minyons Escoltes
- Missatgers Trèvol
- Mol-Matric
- Propaganda pel Fet!
- Rocaguinarda
- Setem
- Sodeau
- Teixidors
- Xarxa de Consum Solidari

Servei d'Assessorament de la
Campanya 2010 de Balanç Social

C/Tamarit 119, escala B, entresòl
Tel. 93 426 06 88 a/e: adhesio@xarxaecosol.org

Membres de la comissió:

*Marina Berga (Col·lectiu Ronda SCCL) - Jordi Garcia
(L'Apòstrof SCCL) - Martina Marcet -(Arç Cooperativa SCCL)
- Jordi Marí (FETS) - Jordi Ribas (A Passos) - Verònica Platas
(Aposta SCCL) - Montserrat Llobet*

La Xarxa d'Economia Solidària (XES) és una associació formada per unes 60 cooperatives, empreses d'inserció, fundacions, associacions, mutualitats, societats laborals i altres xarxes, que es coordinen entre elles per cooperar i difondre l'economia solidària, és a dir, una economia basada en el treball emancipador i sense explotació, sostenible, democràtica i participativa.

Per participar-hi o per a més informació: xes@xarxaecosol.org / www.xarxaecosol.org